

Urząd Miejski w Gliwicach
Sekretariat Biura Prezydenta
i Rady Miasta

data
wpływu
15. 09. 2014

Projekt
UM-.....

UM-478418/2014
UM-479418/2014

Druk NR 1041

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA GLIWICE**

z dnia ..... 2014 r.

**w sprawie
w sprawie zatwierdzenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych
i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji na
lata 2015-2017**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2013r., poz. 594, z późn.zm.) i art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj. Dz. U. 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.) na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miasta Gliwice
uchwała, co następuje:**

§ 1. Zatwierdza się „Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji na lata 2015-2017” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3. Traci moc uchwała XII/255/2011 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 17 listopada 2011r. w sprawie planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji na lata 2012-2014.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezydent Miasta
Zygmunt Frankiewicz
11. WRZ. 2014

Podinspektor
Przemysław Olszewski
2014-09-09

ADWOKAT
Ludmila Gryga Lewandowska
2014-09-09

Z-ca Nadzorca Wydziału
mgr inż. Roksana Burzak

1101

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr .....
Rady Miasta Gliwice
z dnia ..... 2014r.

**WIELOLETNI PLAN ROZWOJU I MODERNIZACJI
URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I URZĄDZEŃ KANALIZACYJNYCH
BĘDĄCYCH W POSIADANIU PRZEDSIĘBIORSTWA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI
NA LATA 2015-2017**

Plan opracowano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. 2006 r. Nr 123 poz. 858) oraz z przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

[podpis]

Gliwice, czerwiec 2014

Spis treści:

<u>1. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji – wstęp .....</u>	<u>3</u>
<u>2. Obecny i planowany zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych .....</u>	<u>4</u>
<u>3. Planowane przedsięwzięcia rozwojowo-modernizacyjne .....</u>	<u>13</u>
<u>4. Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz wprowadzenie ścieków .....</u>	<u>14</u>
<u>5. Nakłady inwestycyjne w poszczególnych latach .....</u>	<u>16</u>
<u>6. Sposoby finansowania planowanych inwestycji .....</u>	<u>24</u>

---

1. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji – wstęp.

Podstawa prawna

Obowiązek sporządzenia wieloletniego planu modernizacji i rozwoju urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych wynika z przepisu art. 21 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (zwanej dalej ustawą). Plan opracowuje przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, uwzględniając swoje uwarunkowania techniczne i ekonomiczne działalności.

Jednocześnie, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy „Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest zobowiązane zapewnić realizację budowy i rozbudowy urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, ustalonych przez gminę w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w zakresie uzgodnionym w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji”.

Nie zwalnia to gmin z realizacji ich zadań w tym zakresie i nie oznacza to także przeniesienia tych zadań na przedsiębiorstwo. Zobowiązuje natomiast przedsiębiorstwo do realizacji zadań dotyczących urządzeń będących w jego posiadaniu.

Urządzenia wodociągowe, których rozwój i modernizację należy zamieścić w planach, zgodnie z art. 2 pkt 16 ustawy to ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studnie publiczne, urządzenia służące do magazynowania i uzdatniania wód, sieci wodociągowe, urządzenia regulujące ciśnienie wody.

Urządzenia kanalizacyjne – to sieci kanalizacyjne, wyloty urządzeń kanalizacyjnych służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki oraz przepompownie ścieków.

Zgodnie z ustawą, plan ten musi być zgodny z kierunkami rozwoju gminy określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a następnie winien być zatwierdzony przez radę gminy.

Wieloletni plan powinien być także zgodny z ustaleniami zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Zgodnie z ustawą, plan ten określa:

- 1) planowany zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych,
- 2) przedsięwzięcia rozwojowo - modernizacyjne w poszczególnych latach,
- 3) przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków,
- 4) nakłady inwestycyjne w poszczególnych latach,
- 5) sposoby finansowania planowanych inwestycji.

Tryb uchwalania

Zgodnie z art. 21 ust. 4 ustawy, przedsiębiorstwo przedkłada plan wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), który sprawdza, czy spełnia on warunki określone w ust. 3, tj. czy jest zgodny

z kierunkami rozwoju gminy określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz z ustaleniami zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, wydanemu temu przedsiębiorstwu.

Plan spełniający te warunki rada gminy uchwała w terminie 3 miesięcy od dnia przedłożenia planu wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta).

W przypadku niepodjęcia uchwały w terminie, o którym mowa wyżej, plan stanowi podstawę do określenia i jednorazowego zatwierdzenia taryf.

Zgodnie z art. 21 ust. 7, obowiązek opracowania planu nie dotyczy przedsiębiorstw, które nie planują budowy urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych.

Następnie, według artykułu 24 ust. 3 ustawy, aktualny plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne dołącza do wniosku o zatwierdzenie taryfy.

Do sprawdzenia zgodności planu z przepisami ustawy na podstawie art.24 ust. 4 ustawy zobowiązany został wójt (burmistrz, lub prezydent).

Podmiot sporządzający plan

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych opracowują wszystkie firmy posiadające oraz planujące budowę urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych.

Posiadaczem rzeczy, w świetle art. 366 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku kodeks cywilny „jest zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadacz samoistny), jak i ten, kto nią faktycznie włada jako użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą (posiadacz zależny).”

2. Obecny i planowany zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych.

Przedmiot działania Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach - w zakresie objętym ustawą stanowi:

- pobór i uzdatnianie wody (PKD: 36.00.Z),
- gospodarka ściekami (odprowadzanie i oczyszczanie ścieków) (PKD:37.00.Z).

Poza gospodarką wodociągowo-kanalizacyjną Przedsiębiorstwo prowadzi także inną działalność gospodarczą. Koszty pozostałej działalności nie obciążają kosztów dostarczania wody i odbioru ścieków.

Zakład prowadzi ww. działalność za pomocą urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, będących w posiadaniu Przedsiębiorstwa.

Obecny i planowany zakres usług wodociągowych

Woda dostarczana odbiorcom przez PWiK pochodzi z dwóch głównych źródeł:

- własnych ujęć wód podziemnych,

- zakupu uzdatnionej wody powierzchniowej i podziemnej od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach.

Sieć wodociągowa

Krótką charakterystyka sieci wodociągowej

Szczegółowe zestawienie długości sieci wodociągowej (w km) eksploatowanej przez PWiK ujęto w tabeli nr 1 (stan na 31.12.2013 r.)

Tabela 1

	m. Gliwice	m. Pyskowice	gm. Rudziniec	gm. Sośnicowice	gm. Zbrosławice	Razem
Magistralna	98,66	0,50			4,03	103,19
Rozdzielcza	404,73	28,51	18,90	14,30	3,46	469,90
Podłączenia	207,63	15,84	7,65	2,70	0,72	234,54
Razem	711,02	44,85	26,55	17,00	8,21	807,63

DLUGOŚĆ SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE GMINY RUDZINIEC W ROZBICIU NA POSZCZEGÓLNE MIEJSCOWOŚCI przedstawia tabela nr 2 (stan na 31.12.2013 r.)

Tabela 2

	<i>dlugość sieci rozdzielczej (km)</i>	<i>dlugość podłączeń wodociągowych (km)</i>
Kleszczów	7,8	4,9
Taciszów	4,9	1,62
Rzeczycy	5,6	0,93
Ligota Łabędzka	0,6	0,2
Razem	18,9	7,65

DLUGOŚĆ SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE GMINY SOŚNICOWICE W ROZBICIU NA POSZCZEGÓLNE MIEJSCOWOŚCI przedstawia tabela nr 3 (stan na 31.12.2013 r.)

Tabela 3

	<i>dlugość sieci rozdzielczej (km)</i>	<i>dlugość podłączeń wodociągowych (km)</i>
Kozłów	13,1	2,6
Smolnica	1,2	0,1
Razem	14,3	2,7

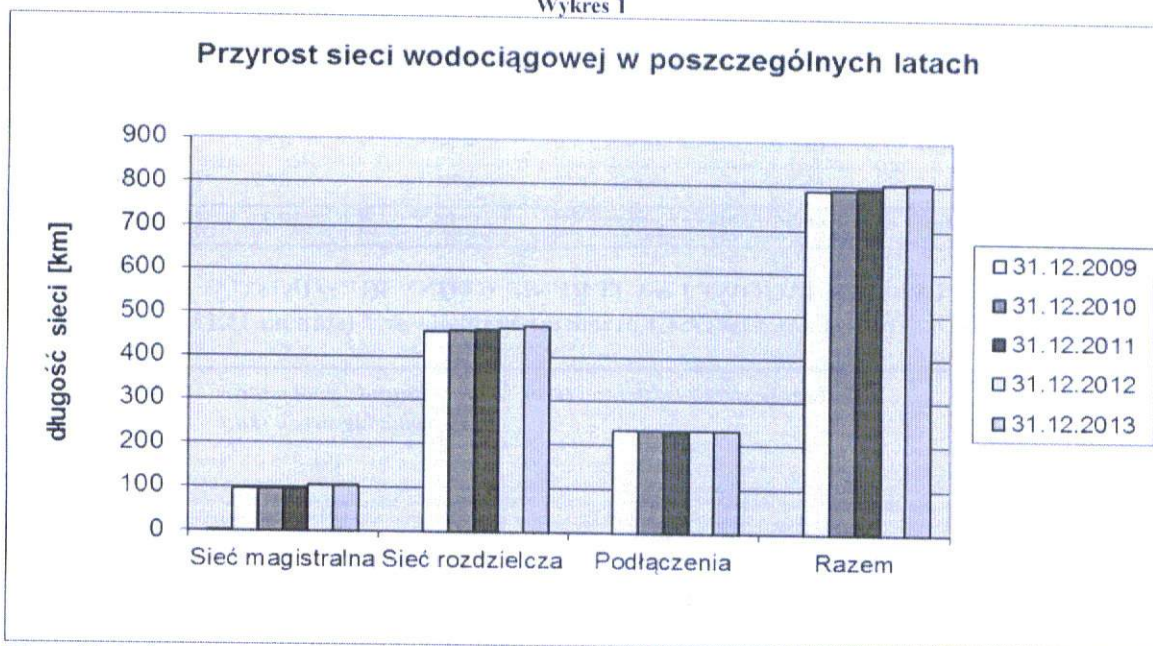
Szczegółowe dane o długościach sieci wodociągowej stanowiącej majątek PWiK w latach 2009-2013 zestawiono w tabeli nr 4, na wykresie nr 1 „Przyrost sieci wodociągowej” oraz w załączniku nr 3.

Tabela 4

	Sieć magistralna (km)	Sieć rozdzielcza (km)	Podłączenia (km)	Razem (km)
31.12.2009	96,50	458,80	233,40	788,70
31.12.2010	96,50	460,10	233,90	790,50

31.12.2011	96,50	462,70	234,10	793,30
31.12.2012	103,19	465,85	234,85	803,89
31.12.2013	103,19	469,90	234,54	807,63

Wykres 1

Długość sieci wodociągowej wykupionej od prywatnych Inwestorów:

Tabela 5

Rok	Długość sieci (km)
2010	1,08
2011	1,82
2012	2,28
2013	1,93

Struktura wiekowa sieci wodociągowej

Strukturę wiekową sieci wodociągowej przedstawia tabela nr 6.

Tabela 6

Struktura sieci wodociągowej	Długość w kilometrach	Udział w procentach
Sieć wodociągowa wg lat budowy, w tym:	807,63 km	100%
do 5 lat	93,96 km	11,63%
od 6 do 10 lat	133,86 km	16,57%
od 11 do 20 lat	119,81 km	14,84%

od 21 do 30 lat	41,79 km	5,17%
od 31 do 50 lat	119,01 km	14,74%
powyżej 50 lat	299,20 km	37,05%

Struktura materiałowa sieci wodociągowej

Strukturę materiałową sieci wodociągowej przedstawia tabela nr 7.

Tabela 7

Średnica (mm)	Długość (km) – materiał		
	Stal	Żeliwo	PE/PCV
15	0,10		
20	29,87		
25	119,59		
32	26,00		31,88
40	14,95		17,95
50	15,38		16,12
63(65)	0,37		1,93
80(90)	9,00	31,50	29,56
100(110)	32,24	90,40	27,74
125	4,90	45,30	3,60
150(160)	17,07	51,50	9,90
200	20,35	39,54	1,67
250	4,10	13,90	
300	17,40	39,13	3,43
400	15,70	6,82	5,74
600	7,00	6,00	
Razem	334,02	324,09	149,52
	41,36%	40,13%	18,51%
OGÓLEM 807,63 km			

Ogólne ilości awarii na sieci wodociągowej

rok 2009 —	460
rok 2010 —	295
rok 2011 —	492
rok 2012 —	467
rok 2013 —	438

Pochodzenie wody włączanej do sieci wodociągowej.

Woda dostarczana odbiorcom przez PWiK pochodzi z dwóch głównych źródeł:

- własnych ujęć wód podziemnych,

- zakupu uzdatnionej wody powierzchniowej i podziemnej od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach, od Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. oraz od Knurowskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Ujęcia własne wód podziemnych

Pozwolenia wodno - prawne udzielone PWiK zezwalają na pobór wód podziemnych dla celów pitnych i gospodarczych w łącznej maksymalnej ilości 49 864,8 m³/d, z czego:

- max 36 000 m³/d (1500 m³/h) dla ujęcia w Gliwicach - Łabędach składającego się ze studni o numerach 1a, 4, 5, 5a, 6b, 7, 8a, 10a, 11, 12, 12a, 13, 15 i 16 (decyzja nr 595/OS/2009 z dn. 03.03.2009 ważna do 03.03.2029 r.)
- max 960 m³/d (40,0 m³/h) dla ujęcia w Ostropie składającego się ze studni o numerach S-1a, S-1b, S-2a, S-3b, S-4a (decyzja nr ŚR/650/2005 z dn.20.12.2005 r., ważna do 31.12.2025 r.)
- max 448,8 m³/d (18,7 m³/h) dla ujęcia w Wilczym Gardle składającego się ze studni o numerach S-3A, S-5A (decyzja nr ŚR-774/2012 z dnia 22.10.2012 r., ważna do 31.10.2022 r.).
- max 5 904 m³/d (246 m³/h) dla ujęcia przy ul. Ziemięcickiej w Gliwicach (decyzja nr ŚR-74/2013 z dnia 04.02.2013 r. ważna do 28.02.2023 r.)
- max 2 592 m³/d (108,0 m³/h) dla ujęcia przy ul. Borówkowej w Gliwicach (decyzja nr ŚR-621/2011 z dnia 20.09.2011 r. ważna do 30.09.2021 r.)
- max 3 960 m³/d (165,0 m³/h) dla ujęcia przy ul. Strzelców Bytomskich w Gliwicach (decyzja nr ŚR-891/2010 z dnia 28.12.2010 r. ważna do 31.12.2020 r.)

Zakup hurtowy wody

Woda nie pochodząca z własnych ujęć wód podziemnych, a pochodząca z zakupu od Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów napływa do Gliwic z dwóch kierunków: Zawady i Goczalkowic. Miasto Pyskowice zasilane jest w całości wodą z zakupu od GPW w Katowicach, przy czym część tej wody pochodzi z ujęcia Zawada, a część (szczególnie dla południowych dzielnic miasta) dostarczana jest ze studni należącej do GPW i znajdującej się przy ul. Piaskowej. Łączny zakup hurtowy wody w 2013 r. wynosił 1 430 905 m³, z czego 723 122 m³ dla Gliwic i 707 783 m³ dla Pyskowic.

Ilość wody kupowanej od Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. wyniosła w 2013 r. – 2 512 m³.

Ilość wody kupowanej od Knurowskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. wyniosła w 2013 r. – 742 m³.

Obecny i planowany zakres usług kanalizacyjnych

IV. Sieć kanalizacyjna

1. Zestawienie podstawowych informacji o sieci kanalizacyjnej w Gliwicach.

Na terenach gminy Sośnicowice (Kozłów), gminy Rudziniec oraz gminy Zbrosławice obsługiwanych przez PWiK nie istnieje sieć kanalizacji sanitarnej.

W 2013 r. rozpoczęto, w ramach Fundusz Spójności, budowę sieci kanalizacji sanitarnej w dzielnicach Ostropa i Bojków.

W pozostałych obszarach obsługiwanych przez PWiK Sp. z o.o. w Gliwicach długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej na terenie obsługiwanym przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach wynosi 581,36 km - w tym ujęto zarówno kanały sanitarne grawitacyjne jak i tłoczne (kanały tłoczne – 18,84 km).

Długości sieci kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej (w km) eksploatowanej przez PWiK na dzień 31.12.2013 r. przedstawiono w tabeli nr 10.

Tabela 10

	Gliwice	Pyskowice	Sośnicowice	Razem
Ogólnospławna	29,10			29,10
Rozdzielcza	323,27	37,01	12,08	372,36
Podłączenia	174,10	5,80	-	179,90
Razem	526,47	42,81	12,08	581,36

1.1. Sieć kanalizacji deszczowej

Długość sieci (km) kanalizacji deszczowej eksploatowanej przez PWiK na dzień 31.12.2013 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11

	Gliwice	Pyskowice	Sośnicowice	Razem
kanal deszczowy	44,63		0,1	44,73
przyłącza kanalizacji deszczowej	12,6	0,1		12,7
RAZEM	57,23	0,1	0,1	57,43

Sieć kanalizacji deszczowej na terenie miasta Gliwice za wyjątkiem sieci wykonanej w ramach Funduszu Spójności jest własnością Urzędu Miasta Gliwice, natomiast na terenie miasta Pyskowice jest własnością Urzędu Miasta Pyskowice.

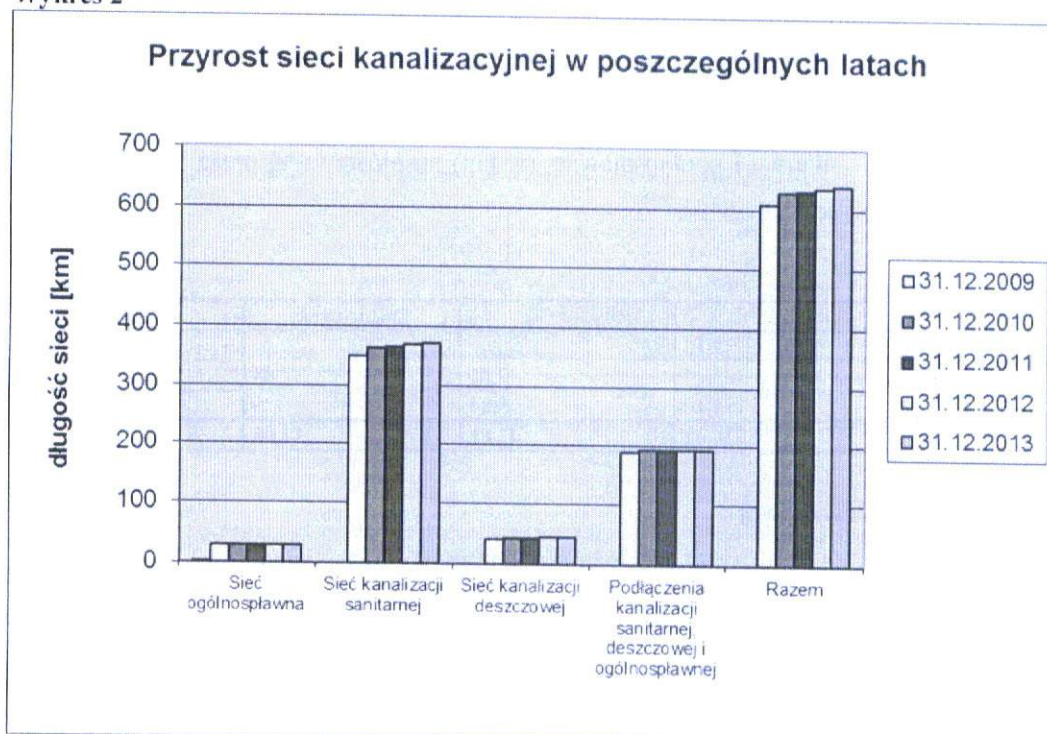
1.2. Przyrosty sieci kanalizacyjnej w km w latach 2009 — 2013

Przyrost sieci kanalizacyjnej (km) w latach 2009 – 2013 przedstawia tabela nr 12 oraz wykres nr 2.

Tabela 12

Rok	Sieć ogólnospławna	Sieć kanalizacji sanitarnej	Sieć kanalizacji deszczowej	Podłączenia (sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej)	Razem
31.12.2009	29,10	349,90	40,50	188,70	608,20
31.12.2010	29,10	363,10	43,80	192,40	628,40
31.12.2011	29,10	365,23	43,90	192,46	630,69
31.12.2012	29,10	369,29	44,23	192,46	635,08
31.12.2013	29,10	372,36	44,73	192,60	638,79

Wykres 2

Długość sieci kanalizacyjnej wykupionej od prywatnych Inwestorów:

Tabela 13

Rok	Długość sieci (km)
2010	0,80
2011	2,09
2012	3,96
2013	2,28

1.3. Struktura wiekowa sieci kanalizacyjnej

Strukturę wiekową sieci kanalizacyjnej przedstawia tabela nr 14

Tabela 14

Struktura wiekowa sieci kanalizacyjnej	Długość w kilometrach	Udział w procentach
Sieć kanalizacyjna wg lat budowy, w tym:	581,36 km	100%
do 5 lat	143,36 km	24,66%

od 6 do 10 lat	101,54 km	17,47%
od 11 do 20 lat	61,27 km	10,54%
od 21 do 30 lat	24,31 km	4,18%
od 31 do 50 lat	85,00 km	14,62%
powyżej 50 lat	165,88 km	28,53%

1.4. Struktura materiałowa sieci kanalizacyjnej

Strukturę materiałową sieci kanalizacyjnej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15

Struktura materiałowa sieci kanalizacyjnej	Długość w kilometrach	Udział w procentach
Sieć kanalizacyjna wg materiałów, w tym:	581,36 km	100%
rury kamionkowe	326,25 km	56,12%
rury betonowe/żelbetowe	53,58 km	9,22%
rury PCV	201,53 km	34,66%

1.5. Ogólne ilości awarii na sieci kanalizacyjnej

rok 2009 —	394
rok 2010 —	390
rok 2011 —	345
rok 2012 —	502
rok 2013 —	428

W 2013 r. PWiK eksploatowało 2 oczyszczalnie ścieków:

- w Śródmieściu - Centralna Oczyszczalnia Ścieków przy ul. Tomasza Edisona 16,
- w Smolnicy - oczyszczalnia istniejąca od 1996r. i rozbudowana w 2007r. przez gminę Sośnicowice.

W latach 2015-2017 przedsiębiorstwo planuje realizację planu inwestycyjnego według załączonych tabel A, B, C.

Cele bezpośrednie programu inwestycyjnego to: poprawa podstawowej technicznej infrastruktury komunalnej, poszerzenie zakresu korzystania z usług kanalizacyjnych przez mieszkańców i wielu przedsiębiorstw, podniesienie ogólnego standardu i warunków życia społeczności Miasta Gliwice, ochrona środowiska zlewni rzeki Kłodnicy i Odry, doprowadzenie infrastruktury kanalizacyjnej do poziomu innych miast europejskich, zmniejszenie kosztów z tytułu usuwania nieczystości płynnych.

Cele pośrednie: przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej Miasta poprzez podniesienie jego atrakcyjności osadniczo-gospodarczej (poprawa atrakcyjności inwestycyjnej w sektorze przemysłu, usług i budownictwa mieszkaniowego), zwiększenie spójności społeczno-gospodarczej, zapewnienie wzrostu konkurencyjności i promocja regionu śląskiego.

Osiągnięcie wyżej wymienionych celów jest możliwe dzięki realizacji kompleksowego programu poprawy gospodarki ściekowej w mieście Gliwice zarówno w odniesieniu do systemu kanalizacyjnego, jak i do oczyszczalni ścieków.

Obecny stan systemu gospodarki ściekowej nie umożliwia odbioru ścieków na całym obszarze miasta Gliwice. W takiej sytuacji dochodzi do zanieczyszczania wód odbiorników znajdujących się w granicach miasta, czyli rzek Kłodnicy i Odry

3. Planowane przedsięwzięcia rozwojowo-modernizacyjne.

Zaopatrzenie w wodę

W zakres programu planowanych inwestycji służących rozwojowi i modernizacji systemu zaopatrzenia w wodę na lata 2015-2017 wchodzi:

- Budowa sieci wodociągowej w ul. Lwowskiej i Tarnopolskiej
- Budowa sieci wodociągowej ul. Daszyńskiego, (HS Nieruchomości)
- Modernizacja sieci wodociągowej w ulicach Starego Miasta,
- Modernizacja sieci wodociągowej w ul. Toszeckiej, Patrolowa, Sztabu Powstańczego.
- Modernizacja sieci wodociągowej w ul. Daszyńskiego (rondo)
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Traugutta w Pyskowicach
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Wąska w Taciszowie
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Konwalii, Wilcze Gardło
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Przemyska
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Mickiewicza/Sobieskiego (rondo)
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Toszecka w Pyskowicach
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Mickiewicza w Pyskowicach
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Ogrodowa w Taciszowie
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Łabędzka w Kozłowie
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Towarowa
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Łąkowa w Zawadzie – Pyskowice
- Modernizacja sieci wodociągowej ul. Wyszyńskiego w Pyskowicach
- Sieć wodociągowa i przyłącza dla budownictwa mieszkaniowego zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego Gminy
- Budowa stacji uzdatniania wody studnia nr 16
- Modernizacja stacji uzdatniania wody Wilcze Gardło
- Modernizacja zbiorników zapasowych wody na pompowniach wody
- Wykupy sieci wodociągowych od inwestorów

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

W zakres programu planowanych inwestycji służących rozwojowi i modernizacji systemu odprowadzania ścieków na lata 2015-2017, zarówno w odniesieniu do systemu kanalizacyjnego, jak i do oczyszczalni ścieków wchodzi:

- Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Daszyńskiego (HS Nieruchomości)
- Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Bojkowskiej
- Budowa kanalizacji sanitarnej w Dzierżnie (ul. Piaskowa, Polna, Wiejska)
- Modernizacja kanalizacji w ul. Poznańskiej
- Modernizacja kanalizacji w ul. Długiej

- Modernizacja pompowni ścieków ul. Nadbrzeżna, Nad Kanalem,
- Budowa tłoczni ścieków ul. Kukuczki
- Budowa tłoczni ścieków Palmiarnia
- Automatyzacja oczyszczalni ścieków w Smolnicy
- Sieć kanalizacji sanitarnej i przyłącza dla budownictwa mieszkaniowego zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego Gminy
- Wykupy sieci kanalizacji od inwestorów

4. Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz odprowadzanie ścieków

Zaopatrzenie w wodę

Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody będą polegać na ograniczaniu strat wody poprzez

- Modernizację sieci wodociągowej
- Montaż hydrantów podziemnych (w celu uniemożliwienia nielegalnego poboru wody na terenach rolniczych)
- Wymiana przestarzałej armatury na sieci wodociągowej
- Montaż zasuw w węzłach na sieci rozdzielczej (mniejsze obszary miasta wyłączane podczas awarii, mniejsze ilości wody zużyte podczas awarii)
- Modernizacja pompowni wody
- Montaż punktów pomiarowych przepływu i ciśnienia na sieci wodociągowej

Duże znaczenia dla podniesienia racjonalności wykorzystania zasobów wody ma również rosnące opomiarowanie lokali.

Wynika to z:

- Stopniowego montażu brakujących wodomierzy
- Montażu wodomierzy indywidualnych w budynkach wielolokalowych
- Zdalny odczyt wodomierzy

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

W związku z planowaną rozbudową sieci kanalizacyjnej planuje się opomiarowanie przepływu na rurociągach i pompowniach ścieków. Po przeprowadzonej rozbudowie oczyszczalni ścieków w Gliwicach będą przeprowadzane niezbędne prace modernizacyjne obiektów i instalacji oczyszczalni w celu zoptymalizowania jej pracy i uproszczenia działań eksploatacyjnych.

Istnieje, więc sytuacja oczyszczania na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków nie tylko ścieków miejskich i przemysłowych, lecz również wód gruntowych i opadowych przy założeniu renowacji i modernizacji najbardziej zniszczonych fragmentów istniejącej kanalizacji sanitarnej, i należytego wykonania nowych sieci kanalizacyjnych należy spodziewać się redukcji wód przypadkowych w ściekach sanitarnych dopływających do oczyszczalni, a także wyeliminowania zjawiska eksfiltracji ścieków do podłoża gruntowego w czasie okresów bezdeszczowych.

5. Nakłady inwestycyjne w poszczególnych latach zostały szczegółowo przedstawione w tabelach A, B, C.

Tabela A

PLAN ZADAŃ INWESTYCYJNYCH NA ROK 2015

Lp.	Nazwa zadania	Planowany zakres finansowy		Planowany zakres rzeczowy		Finansowanie przedsięwzięcia	Termin przejęcia na majątek	Uwagi
		zł	3	śred.	dt. [mb]			
1	2					6	7	8
1.	DZIAŁ SIECI WODOCIĄGOWEJ (TW)							
	GMINA GLIWICE							
1.1	Sieć wodociągowa w ulicach Starego Miasta	900 000.00 zł		200 150	135 150	środki własne	IV	
1.2	ul. Toszecka/Patrolowa/Sztabu Powstańczego	370 000.00 zł		100	470	środki własne	IV	
1.3	ul. Daszyńskiego (rondo)	550 000.00 zł		200	500	środki własne	IV	Inwestycja wspólna z ZDM
1.4	ul. Daszyńskiego (HS Nieruchomości)	135 000.00 zł		100	150	środki własne	IV	
1.5	ul. Lwowska, Tarnopolska	800 000.00 zł		300 500	200 110	środki własne		kontynuacja z roku 2014
	GMINA PYSKOWICE							
1.6	ul. Traugutta	550 000.00 zł		150	500	środki własne		kontynuacja w roku 2016
	GMINA RUDZINIEC							
1.7	Taciszów ul. Wąska	380 000.00 zł		150	400	środki własne	IV	
	RAZEM DZIAŁ SIECI WODOCIĄGOWEJ	3 685 000.00 zł						

2.	DZIAŁ SIECI KANALIZACYJNEJ (TK)								
2.1	Daszynskiego (HS Nieruchomości)	360 000.00 zł	200	200	200	IV	środki własne		
2.2	Bojkowska	700 000.00 zł	200	460	150	III	środki własne		
2.3	Kanalizacja Dzierżno (Piaskowa, Polna, Wiejska)	400 000.00 zł	200	200	2400		środki własne		kontynuacja w roku 2016 inwestycja wspólna z Gminą Pyskowice
	RAZEM DZIAŁ SIECI KANALIZACYJNEJ	1 460 000.00 zł							
3.	DZIAŁ MONITORINGU I STEROWANIA SIECIĄ WOD-KAN (TM)								
3.1	Budowa układu zatrzymania i przerobu skratek w pompowni ścieków przy ul. Nadbrzeżnej w Gliwicach.	340 000.00 zł				IV	środki własne		
3.2	System monitoringu wizyjnego w centralnej dyspozytorni dla obiektów pompowni wody i pompowni ścieków	210 000.00 zł				IV	środki własne		
3.3	Dokumentacje projektowe modernizacji pompowni ścieków i wodociągowych na terenie Gliwic	60 000.00 zł				IV	środki własne		

3.4	Modernizacja zbiorników zapasowych wody na pompowniach wody wraz z układem systemu sterowania ich napełniania we współpracy z SUW i studniami głębinowymi (Obrońców Pokoju, Gwardii, Milenium).	700 000.00 zł			środki własne	IV	
3.5	Modernizacja układu technologicznego zasilania i tłoczenia pompowni wody wraz z komorami sterującymi przy ul. Żwirki i Wigury - Etap I	400 000.00 zł			środki własne		kontynuacja w roku 2016
3.6	Modernizacja pompowni ścieków wraz z układem zatrzymania i przerobu skratek w pompowni ścieków przy ul. Nad Kanatłem w Gliwicach.	600 000.00 zł			środki własne	IV	
3.7	Tłocznia ścieków ul. Kukuczki	400 000.00 zł			środki własne	IV	
3.8	Tłocznia ścieków Palmiarnia	400 000.00 zł			środki własne	IV	
RAZEM DZIAŁ MONITORINGU I STEROWANIA SIECIĄ WOD-KAN		3 110 000.00 zł					
4.	DZIAŁ PRODUKCJI WODY (OW)						
4.1	Stacja uzdatniania wody- SUW (studnia 16)	700 000.00 zł			środki własne		
	RAZEM DZIAŁ PRODUKCJI WODY	700 000.00 zł					
5.	DZIAŁ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW (OS)						
5.1	Automatyzacja oczyszczalni Smolnica	300 000.00 zł			środki własne	III	
	RAZEM DZIAŁ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW	300 000.00 zł					

6.	Sieć wod-kan i przyłącza dla budownictwa mieszkaniowego zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego Gminy	1 500 000.00 zł				środki własne	
7.	Dokumentacja przyszłościowa dla zadań przewidzianych do realizacji w latach następnych	500 000.00 zł					studium-koncepcja rozwoju sieci wod-kan pod kątem rozwoju miasta
8.	Wykupy sieci wodociagowych i kanalizacyjnych	1 500 000.00 zł					
9.	Zakupy inwestycyjne dla infrastruktury wodociagowej	245 000.00 zł					
10.	Zakupy inwestycyjne dla infrastruktury kanalizacyjnej	417 000.00 zł					
	SUMA INWESTYCJE	13 417 000.00 zł					
	w tym środki własne	13 417 000.00 zł					
	RPO Woj. Śląskiego						
11.	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA PROJEKT						

11.1	Inżynier Kontraktu - SUW + COŚ	48 462.20 zł				um. 26/2011 z 28.02.2011 r.
11.2	Ostropa	14 622 129.00 zł			środki własne Fundusz Spójności pożyczka NFOŚiGW	FS- 2 740 094,71 PLN pożyczka NFOŚiGW-11 882 034,29 PLN (um.195 /2013 z 22.11.2013 r.)
11.3	Bojków	6 486 562.41 zł			pożyczka NFOŚiGW	pożyczka NFOŚiGW-6 486 562,41 PLN (um. 126/2013 z 10.07.2013 r.)
11.4	Inżynier Kontraktu II - Ostropa + Bojków	297 952.18 zł			Fundusz Spójności, środki własne	FS-106 064,53 PLN środki własne- 191 887,65 PLN (um. 128/2013 z 25.07.2013 r.)
11.5	Promocja II	53 250.86 zł			Środki własne	um. 103/2013 z 11.06.2013
11.6	Bojków- faza II	9 558 590.80 zł			Fundusz Spójności pożyczka NFOŚiGW	FS- 5 112 733,00 PLN pożyczka NFOŚiGW- 4 445 857,80 PLN (termin wszczęcia postępowania 29.05.2014 r., planowany termin podpisania umowy 01.08.2014 r.)
11.7	Ostropa- faza II	4 349 070.29 zł			Fundusz Spójności pożyczka NFOŚiGW	FS- 1 700 000,00 PLN pożyczka NFOŚiGW- 2 649 070,29 PLN (planowany termin wszczęcia postępowania 17.06.2014 r., planowany termin podpisania umowy 01.08.2014 r.)
11.8	Inżynier Kontraktu III - Ostropa- faza II + Bojków- faza II+ SZO	551 078.06 zł			pożyczka NFOŚiGW	(planowany termin wszczęcia postępowania 24.06.2014 r., planowany termin podpisania umowy 01.08.2014 r.)

11.9	Stacja Zizutu Osadów- COŚ	2 830 517.13 zł	Fundusz Spójności pożyczka NFOŚiGW	IV	FS- 1 344 045,84 PLN pożyczka NFOŚiGW- 1 486 471,29 PLN (termin wyszczęcia postępowania 15.05.2014 r., planowany termin podpisania umowy 01.08.2014 r.)
11.10	Koszty własne JRP	193 156.84 zł	Środki własne		
	SUMA JRP- w tym:	38 990 769.77 zł			
	środki własne	486 757.55 zł			
	Fundusz Spójności	11 002 938.08 zł			w tym 5% płatność końcowa w wysokości 3 902 236,82 PLN (którą ze środków własnych wydatkujemy w 2015 r.), która będzie wyplacona/zrefundowana planowo w 2016 r.(łączne dofinansowanie przekazane Beneficjentowi w formie zaliczki i płatności pośrednich nie może przekroczyć 95% maksymalnej kwoty dofinansowania; pozostałe 5% będzie przekazane po akceptacji przez Instytucję Wdrażającą przedłożonego przez Beneficjenta wniosku o płatność końcową)
	pożyczka z NFOŚiGW	27 501 074.14 zł			

	SUMA INWESTYCJI ŁĄCZNIE Z JRP	52 407 769.77 zł						
	w tym:							
	Środki własne	13 903 757.55 zł						
	Pozostałe środki (NFOŚiGW, F. Spójności, kredyt)	38 504 012.22 zł						

Tabela B

PLAN ZADAŃ INWESTYCYJNYCH NA ROK 2016

Lp.	Nazwa zadania	Planowany zakres finansowy		Planowany zakres rzeczowy		Finansowanie przedsięwzięcia	Termin przejęcia na majątek kwartały	Uwagi
		zł	zł	śred.	dt. [mb]			
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	DZIAŁ SIECI WODOCIĄGOWEJ (TW)							
	GLIWICE							
1.1	ul. Konwalii - Wilcze Gardło	760 000.00 zł	200	780	środki własne	IV		
1.2	ul. Przemyska	770 000.00 zł	300	650	środki własne	IV		
1.3	ul. Mickiewicza/Sobieskiego rondo	280 000.00 zł	150	200	środki własne	IV		Inwestycja wspólna z ZDM
	PYSKOWICE							

1.4	ul. Traugutta	550 000.00 zł	150	500	środki własne	IV	kontynuacja z roku 2015
1.5	ul. Toszecka	750 000.00 zł	200	600	środki własne	IV	
1.6	ul. Mickiewicza GMINA RUDZINIEC	600 000.00 zł	200	500	środki własne	IV	
1.7	Taciszów ul. Ogrodowa	200 000.00 zł	150	250	środki własne	IV	
	GMINA SOŚNICOWICE						
1.8	Kozłów ul. Łabędzka	750 000.00 zł	200	1000	środki własne		kontynuacja w roku 2017
	RAZEM DZIAŁ SIECI WODOCIĄGOWEJ	4 660 000.00 zł					
2.	DZIAŁ SIECI KANALIZACYJNEJ (TK)						
2.1	ul. Poznańska (od ul. Reymonta do ul. Sołtysiej Ø 250	600 000.00 zł	250	380	środki własne	IV	kontynuacja w roku 2017
2.2	i od ul. Sołtysiej do ul. Nadbrzeżnej - studnia nr k-352)	100 000.00 zł	500	530	środki własne	IV	
2.3		300 000.00 zł	250	130	środki własne	IV	kontynuacja w roku 2017
2.4	ul. Długa	150 000.00 zł	200 PVC	86	środki własne	IV	
2.5	kanalizacja Dzierżno (Piaskowa Polna Wiejska)	400 000.00 zł			środki własne	IV	kontynuacja z 2015r
	RAZEM DZIAŁ SIECI KANALIZACYJNEJ	1 550 000.00 zł					

3.	DZIAŁ MONITORINGU I STEROWANIA SIECIĄ WOD-KAN (TM)								
3.1	Przebudowa pompowni ścieków przy ulicy Dębowej w Smolnicy.	280 000.00 zł				środki własne	IV		
3.2	Modernizacja układu technologicznego zasilania i tłoczenia pompowni wody wraz z komorami sterującymi przy ul. Żwirki i Wigury - Etap II	300 000.00 zł				środki własne	IV		kontynuacja z 2015r
	RAZEM DZIAŁ MONITORINGU I STEROWANIA SIECIĄ WOD-KAN	580 000.00 zł							
4.	DZIAŁ PRODUKCJI WODY (OW)								
4.1	Stacja uzdatniania wody- SUW st Wilcze Gardło	300 000.00 zł				środki własne			
	RAZEM DZIAŁ PRODUKCJI WODY	300 000.00 zł							
5.	Sieć wod-kan i przyłącza dla budownictwa mieszkaniowego zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego Gminy	2 000 000.00 zł							
6.	Dokumentacja przyszłościowa dla zadań przewidzianych do realizacji w latach następnych	400 000.00 zł							

7.	Wykupy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych	1 000 000.00 zł						
8.	Zakupy inwestycyjne dla infrastruktury wodociągowej	235 000.00 zł						
9.	Zakupy inwestycyjne dla infrastruktury kanalizacyjnej	675 000.00 zł						kontynuacja z 2015r
	SUMA INWESTYCJE	11 400 000.00 zł						
	w tym środki własne	11 400 000.00 zł						
	RPO Woj. Śląskiego							
10.	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA PROJEKT							
10.1	Gospodarka osadami-projekt	500 000.00 zł					Fundusz Spójności (53%); środki własne (47%)	23 maja 2014 r. Komisja Europejska zatwierdziła Umowę Partnerstwa-dokument określający strategię inwestowania Funduszy Europejskich w perspektywie 2014-2020
10.2	Rozwój Dziedzictwa Kulturowego (muzeum wirtualne, ścieżka edukacyjna)-konceptja	100 000.00 zł					środki własne	
10.3	koszty własne JRP	357 402.37 zł					środki własne	
	SUMA JRP	957 402.37 zł						
	w tym środki własne	692 402.37 zł						

	Fundusz Spójności	265 000.00 zł					
	WFOŚiGW	- zł					
	Kredyt	- zł					
	SUMA INWESTYCJI ŁĄCZNIE Z JRP	12 357 402.37 zł					
	w tym:						
	Środki własne	12 092 402.37 zł					
	Pozostałe środki (NFOŚiGW, FSpójności, kredyt)	265 000.00 zł					

Tabela C

PLAN ZADAŃ INWESTYCYJNYCH NA ROK 2017

Lp.	Nazwa zadania	Planowany zakres finansowy		Planowany zakres rzeczowy		Finansowanie przedsięwzięcia	Termin przejęcia na majątek	Uwagi
		zł	zł	śred.	dt. [mb]			
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	DZIAŁ SIECI WODOCIĄGOWEJ (TW)							
	GMINA GLIWICE							
1.1	ul. Towarowa	500 000.00 zł	100	600	środki własne	IV		
	GMINA PYSKOWICE							
1.2	ul. Łąkowa - Zawada	250 000.00 zł	100	350	środki własne	IV		
1.3	ul. Wyszyńskiego	300 000.00 zł	150	270	środki własne	IV		
	GMINA SOŚNICOWICE							
1.4	Kozłów ul. Łabędzka	300 000.00 zł			środki własne			kontynuacja z roku 2016
	RAZEM DZIAŁ SIECI WODOCIĄGOWEJ	1 350 000.00 zł						
2.	DZIAŁ SIECI KANALIZACYJNEJ (TK)							
2.1	ul. Poznańska (od ul. Reymonta do ul. Sołtysiej Ø 250 i od ul. Sołtysiej do ul. Nadbrzeżnej -studnia nr k-352)	680 000.00 zł	250	303				kontynuacja z roku 2016
2.2		1 500 000.00 zł	500	528				kontynuacja z roku 2016

2.3									kontynuacja z roku 2016
2.4	ul. Długa		300 000.00 zł	250	130				kontynuacja z roku 2016
		RAZEM DZIAŁ SIECI KANALIZACYJNEJ							
			2 680 000.00 zł						
3.	DZIAŁ MONITORINGU I STEROWANIA SIECIĄ WOD-KAN (TM)								
3.1	Modernizacja systemu monitoringu i sterowania obiektami pompowni wody, pompowni ścieków i punktami pomiarowymi		300 000.00 zł						
3.2	Modernizacja systemów bezpieczeństwa obiektów pompowni.		270 000.00 zł						
3.3	Modernizacja zbiorników zapasowych wody na pompowniach wody wraz z układem systemu sterowania ich napełniania we współpracy z SUW i studniami głębinowymi (Kopernik, Krucza)		900 000.00 zł						
3.4	Modernizacja układu technologicznego zasilania i tłoczenia pompowni wody dla osiedla Gwardii Ludowej, Kopernik i Milenium.		400 000.00 zł						
3.5	Modernizacja pompowniach ścieków przy ul. Wyczółkowskiego i ul. Kaszubskiej w Gliwicach.		400 000.00 zł						

RAZEM DZIAŁ MONITORINGU I STEROWANIA SIECIĄ WOD-KAN		2 270 000.00 zł					
4.	Sieć wod-kan i przyłącza dla budownictwa mieszkaniowego zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego Gminy	1 500 000.00 zł					
5.	Dokumentacja przyszłościowa dla zadań przewidzianych do realizacji w latach następnych	200 000.00 zł					
6.	Wykupy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych	1 800 000.00 zł					
7.	Zakupy inwestycyjne dla infrastruktury wodociągowej	280 000.00 zł					
8.	Zakupy inwestycyjne dla infrastruktury kanalizacyjnej	885 000.00 zł					
	SUMA INWESTYCJE	10 965 000.00 zł					
	w tym środki własne	10 965 000.00 zł					
	RPO Woj. Śląskiego						

9.	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA PROJEKT							
9.1	Gospodarka osadami-realizacja	20 000 000.00 zł				Fundusz Spójności (53%); planowana pożyczka/kredyt (35%); środki własne (12%)		
9.2	Rozwój Dziedzictwa Kulturowego (muzeum wirtualne, ścieżka edukacyjna)-realizacja	1 000 000.00 zł				środki własne		
9.3	koszty własne JRP	513 670.58 zł				środki własne		
	SUMA JRP	21 513 670.58 zł						
	w tym środki własne	3 913 670.58 zł						
	Fundusz Spójności	10 600 000.00 zł						
	WFOŚiGW	- zł						
	Kredyt	7 000 000.00 zł						
	SUMA INWESTYCJI ŁĄCZNIE Z JRP	32 478 670.58 zł						
	w tym:							
	Środki własne	14 878 670.58 zł						
	Pozostałe środki (NFOŚiGW, FSpójności, kredyt)	17 600 000.00 zł						

Zaopatrzenie w wodę

W ramach programu poprawy gospodarki wodnej miasta Gliwice, Pyskowice, Sośnicowice, Rudziniec planuje przeprowadzenie następujących inwestycji:

- Modernizację sieci wodociągowej
- Montaż hydrantów podziemnych (w celu uniemożliwienia nielegalnego poboru wody na terenach rolniczych)
- Wymiana przestarzałej armatury na sieci wodociągowej
- Montaż zasuw w węzłach na sieci rozdzielczej (mniejsze obszary miasta wyłączane podczas awarii, mniejsze ilości wody zużyte podczas awarii)
- Modernizacja pompowni wody
- Montaż punktów pomiarowych przepływu i ciśnienia na sieci wodociągowej

Duże znaczenia dla podniesienia racjonalności wykorzystania zasobów wody ma również rosnące opomiarowanie lokali.

Wynika to z:

- Stopniowego montażu brakujących wodomierzy
- Montażu wodomierzy indywidualnych w budynkach wielolokalowych
- Zdalny odczyt wodomierzy

Tabela 16 plan zadań inwestycyjnych w latach 2015-2017

INWESTYCJE	SIEĆ WODOCIĄGOWA	SIEĆ KANALIZACYJNA
ROK 2015		
RAZEM SIEĆ	3 685 000,00 zł	1 460 000,00 zł
MONITORING I STEROWANIE SIECIĄ WOD-KAN	1 235 000,00 zł	1 875 000,00 zł
STUDNIE GŁĘBINOWE SUW OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW	700 000,00 zł	300 000,00 zł
SIEĆ WOD-KAN I PRZYŁĄCZA DLA BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO	750 000,00 zł	750 000,00 zł
DOKUMENTACJA PRZYSZŁOŚCIOWA	250 000,00 zł	250 000,00 zł
WYKUPY SIECI WOD-KAN	750 000,00 zł	750 000,00 zł
ZAKUPY INWESTYCYJNE DLA INFRASTRUKTURY WOD-KAN	245 000,00 zł	417 000,00 zł
SUMA OGÓLEM	7 615 000,00 zł	5 802 000,00 zł
OGÓLEM	13 417 000,00 zł	
ROK 2016		
RAZEM SIEĆ	4 660 000,00 zł	1 550 000,00 zł
MONITORING I STEROWANIE SIECIĄ WOD-KAN	300 000,00 zł	280 000,00 zł
STUDNIE GŁĘBINOWE SUW OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW	300 000,00 zł	
SIEĆ WOD-KAN I PRZYŁĄCZA DLA BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO	1 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł
DOKUMENTACJA PRZYSZŁOŚCIOWA	200 000,00 zł	200 000,00 zł
WYKUP SIECI WOD-KAN	500 000,00 zł	500 000,00 zł
ZAKUPY INWESTYCYJNE DLA	235 000,00 zł	675 000,00 zł

INFRASTRUKTURY WOD-KAN,		
SUMA OGÓLEM	7 195 000,00 zł	4 205 000,00 zł
OGÓLEM	11 400 000,00 zł	
ROK 2017		
RAZEM SIEĆ	1 350 000,00 zł	2 680 000,00 zł
MONITORING I STEROWANIE SIECIĄ WOD-KAN	1 585 000,00 zł	685 000,00 zł
STUDNIE GŁĘBINOWE SUW		
OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW		
SIEĆ WOD-KAN I PRZYŁĄCZA DLA BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO	750 000,00 zł	750 000,00 zł
DOKUMENTACJA PRZYSZŁOŚCIOWA	100 000,00 zł	100 000,00 zł
WYKUPY SIECI WOD-KAN	900 000,00 zł	900 000,00 zł
ZAKUPY INWESTYCYJNE DLA INFRASTRUKTURY WOD-KAN,	280 000,00 zł	885 000,00 zł
SUMA OGÓLEM	4 965 000,00 zł	6 000 000,00 zł
OGÓLEM	10 965 000,00 zł	

TABELA 17 Plan nakładów inwestycyjnych w zakresie zaopatrzenia w wodę

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓLEM W LATACH 2015-2017	2015	2016	2017
INWESTYCJE WG TABELI 16	19 775 000	7 615 000	7 195 000	4 965 000

TABELA 18 Plan nakładów inwestycyjnych w zakresie gospodarki ściekowej

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓLEM W LATACH 2015-2017	2015	2016	2017
INWESTYCJE WG TABELI 16	16 007 000	5 802 000	4 205 000	6 000 000

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

W ramach programu gospodarki ściekowej dla miasta Gliwice planuje przeprowadzenie następujących inwestycji:

- Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Daszyńskiego (HS Nieruchomości)
- Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Bojkowskiej
- Budowa kanalizacji sanitarnej w Dzierźnie (ul. Piaskowa, Polna, Wiejska)
- Modernizacja kanalizacji w ul. Poznańskiej
- Modernizacja kanalizacji w ul. Długiej
- Modernizacja pompowni ścieków ul. Nadbrzeżna, Nad Kanałem,
- Budowa tłoczni ścieków ul. Kukuczki
- Budowa tłoczni ścieków Palmiarnia
- Automatyzacja oczyszczalni ścieków w Smolnicy
- Sieć kanalizacji sanitarnej i przyłącza dla budownictwa mieszkaniowego zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego Gminy
- Wykupy sieci kanalizacji od inwestorów

Należy przy tym zwrócić uwagę, że inwestycje ujęte w tabeli nr 12 będą finansowane wyłącznie ze środków własnych.

Tabela 19

	Suma w latach 2015-2017	2015	2016	2017
SUMA INWESTYCJI WŁASNYCH	35 782 000	13 417 000	11 400 000	10 965 000
w tym środki własne	35 782 000	13 417 000	11 400 000	10 965 000
Środki Gminy Gliwice	-	-	-	-

Plany inwestycyjne na lata 2015-2017 – pozycja 11 – Jednostka Realizująca Projekt

Pozycja 11.2

Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w Gliwicach – II etap - Ostropa:

Zadanie polega na budowie 36 km kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Ostropa w Gliwicach, w ulicach: Daszyńskiego (od budynku nr 580 – skrzyżowanie z ulicą Architektów do ulicy Ciupków), Architektów, Tokarskiej, Ciesielskiej (do szybu), Geodetów, Piekarskiej, Oficerskiej, Marynarskiej, Nauczycielskiej, Prawników, Lekarskiej, Rybackiej, Ekonomistów, Fizyków, Elektryków, Południowej (tranzyt do ulicy Chemicznej), Zachodniej, Słonecznej, Wójtowskiej, Orkana, Św. Ludwika, Poligonowej, Ku Dołom, Witosa (budynki nr 5 i 7).

Pozycja 11.3

Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w Gliwicach – II etap - Bojków:

Zadanie polega na budowie 24,4 km kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Bojków w Gliwicach, w ulicach:

Rolników (od skrzyżowania z ulicą Warzywną do ostatnich zabudowań przy autostradzie A1), Warzywnej, Brata Alberta (budynki nr 54, 59, 63), Miodowej (od ulicy Łanowej do budynku nr 94), Glebowej, Parkowej (do budynku nr 26), Plonowej, Łanowej, Spacerowej, Dożynkowej, Żytniej, Żeńców, Snopowej, Siennej i Bojkowskiej (od ul. Spacerowej do ulicy Rolników i od ulicy Siennej do włączenia do ulicy Kopalnianej).

Pozycja 11.6

Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w Gliwicach – II etap - Bojków – faza II

Zadanie obejmie budowę 7,5 km kanalizacji sanitarnej na terenach wyłączonych z realizacji w ramach Zadania „Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w Gliwicach – II etap – Bojków”, tj. zachodnią część dzielnicy Bojków, wraz z pompowniami ścieków P2 i P3. Ulice objęte zakresem Zadania to ul. Rolników (na zachód od skrzyżowania z ul. Warzywną), ul. Brata Alberta (część ulicy wyłączona z realizacji w ramach I części inwestycji), ul. Miodowa (część ulicy wyłączona z realizacji w ramach I części inwestycji), ul. Koniczynowa (od ul. Knurowskiej do ul. Jęczmiennej), ul. Urodzajna, ul. Chmielna, ul. Łąkowa, ul. Knurowska.

Pozycja 11.7

Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w Gliwicach – II etap – Ostropa – faza II:

Zadanie obejmuje budowę 3,6 km kanalizacji sanitarnej na terenach wyłączonych z realizacji w ramach Zadania „Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w Gliwicach – II etap – Ostropa”, tj. obszar tzw. zlewni Z2, wraz z pompownią P2. Ulice objęte zakresem rozszerzenia to ul. Daszyńskiego na zachód od skrzyżowania z ul. Architektów, oraz ul. Traktorzystów.

Tabela 20

11.	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA PROJEKT	Planowany zakres finansowy	Finansowanie przedsięwzięcia	
11.1	Inżynier Kontraktu - SUW + COŚ	48 462,20 zł	środki własne	um. 26/2011 z 28.02.2011 r.
11.2	Ostropa	14 622 129,00 zł	Fundusz Spójności pożyczka NFOŚiGW	FS- 2 740 094,71 PLN pożyczka NFOŚiGW-11 882 034,29 PLN (um.195 /2013 z 22.11.2013 r.)
11.3	Bojków	6 486 562,41 zł	pożyczka NFOŚiGW	pożyczka NFOŚiGW-6 486 562,41 PLN (um. 126/2013 z 10.07.2013 r.)
11.4	Inżynier Kontraktu II - Ostropa + Bojków	297 952,18 zł	Fundusz Spójności, środki własne	FS-106 064,53 PLN środki własne- 191 887,65 PLN (um. 128/2013 z 25.07.2013 r.)
11.5	Promocja II	53 250,86 zł	Środki własne	um. 103/2013 z 11.06.2013
11.6	Bojków- faza II	9 558 590,80 zł	Fundusz Spójności pożyczka NFOŚiGW	FS- 5 112 733,00 PLN pożyczka NFOŚiGW- 4 445 857,80 PLN (termin wszczęcia postępowania 29.05.2014 r., planowany termin podpisania umowy 01.08.2014 r.)
11.7	Ostropa- faza II	4 349 070,29 zł	Fundusz Spójności pożyczka NFOŚiGW	FS- 1 700 000,00 PLN pożyczka NFOŚiGW- 2 649 070,29 PLN (planowany termin wszczęcia postępowania 17.06.2014 r., planowany termin podpisania umowy 01.08.2014 r.)
11.8	Inżynier Kontraktu III - Ostropa- faza II + Bojków- faza II+ SZO	551 078,06 zł	pożyczka NFOŚiGW	(planowany termin wszczęcia postępowania 24.06.2014 r., planowany termin podpisania umowy 01.08.2014 r.)
11.9	Stacja Zrzutu Osadów- COŚ	2 830 517,13 zł	Fundusz Spójności pożyczka NFOŚiGW	FS- 1 344 045,84 PLN pożyczka NFOŚiGW- 1 486 471,29 PLN (termin wszczęcia postępowania 15.05.2014 r., planowany termin podpisania umowy 01.08.2014 r.)
11.10	Koszty własne JRP	193 156,84 zł	Środki własne	
	SUMA JRP- w tym:	38 990 769,77 zł		
	środki własne	486 757,55 zł		
	Fundusz Spójności	11 002 938,08 zł		w tym 5% płatność końcowa w wysokości 3 902 236,82 PLN (którą ze środków własnych wydatkujemy w 2015 r.), która będzie wypłacona/zrefundowana planowo w 2016 r.(łączne dofinansowanie przekazane Beneficjentowi w formie zaliczki i płatności pośrednich nie może przekroczyć 95% maksymalnej kwoty dofinansowania; pozostałe 5% będzie przekazane po akceptacji przez Instytucję Wdrażającą przedłożonego przez Beneficjenta wniosku o płatność końcową)

pożyczka z NFOŚiGW	27 501 074,14 zł		
--------------------	------------------	--	--

Pozycja 11.9

Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w Gliwicach – II etap - Stacja Zrzutu Osadów:

Zakres rzeczowy – budowa nowej Stacji Zrzutu Osadów na terenie Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Gliwicach

Zadaniem stacji zrzutu osadów z czyszczenia kanalizacji będzie zorganizowany i kontrolowany zrzut osadów z separacją zanieczyszczeń stałych i mineralnych w Gliwicach – II etap – Stacja Zrzutu Osadów”.

SZO stanowić będzie wiata, w której zlokalizowane zostaną następujące urządzenia technologiczne:

- zbiornik nadawy (lej zasypowy) z poziomym transporterem ślimakowym,
- sprężarka,
- separator bębnowy (płuczka bębnowa),
- transporter ślimakowy grubych zanieczyszczeń,
- pompa do pulpy piaskowej,
- separator-płuczka piasku,
- kompletne orurowanie między urządzeniami,
- szafa z instalacją elektryczną i automatycznego sterowania.

Pozycja 10.1

Gospodarka osadami

W roku 2015 PWiK ogłosi konkurs na koncepcje rozwiązania gospodarki osadowej, w roku 2016 ujęto opracowanie projektu a w roku 2017 rozpoczęcie realizacji inwestycji

Tabela 21

Rok 2016

10.	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA PROJEKT	Planowany zakres finansowy	Finansowanie przedsięwzięcia	
10.1	Gospodarka osadami-projekt	500 000,00 zł	Fundusz Spójności (53%); środki własne (47%)	23 maja 2014 r. Komisja Europejska zatwierdziła Umowę Partnerstwa-dokument określający strategię inwestowania Funduszy Europejskich w perspektywie 2014-2020
10.2	Rozwój Dziedzictwa Kulturowego (muzeum wirtualne, ścieżka edukacyjna)- koncepcja	100 000,00 zł	środki własne	
10.3	koszty własne JRP	357 402,37 zł	środki własne	
	SUMA JRP	957 402,37 zł		
	w tym środki własne	692 402,37 zł		
	Fundusz Spójności	265 000,00 zł		
	WFOŚiGW	- zł		
	Kredyt	- zł		

Tabela 22
Rok 2017

9.	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA PROJEKT	Planowany zakres finansowy	Finansowanie przedsięwzięcia
9.1	Gospodarka osadami-realizacja	20 000 000,00 zł	Fundusz Spójności (53%); planowana pożyczka/kredyt (35%); środki własne (12%)
9.2	Rozwój Dziedzictwa Kulturowego (muzeum wirtualne, ścieżka edukacyjna)-realizacja	1 000 000,00 zł	środki własne
9.3	koszty własne JRP	513 670,58 zł	środki własne
	SUMA JRP	21 513 670,58 zł	
	w tym środki własne	3 913 670,58 zł	
	Fundusz Spójności	10 600 000,00 zł	
	WFOŚiGW	- zł	
	Kredyt	7 000 000,00 zł	

Pozycja 10.2

PWiK w roku 2016 opracuje koncepcję dla wirtualnego muzeum, ścieżki edukacyjnej w ramach programu Rozwój Dziedzictwa kulturowego.

Zawartość każdego centrum wiedzy tworzy ekspozycja. Istnieją różne określenia jej nowoczesnych form:

Ekspozycja multimedialna, to taka, która za pomocą różnorodnych narzędzi działających na wszystkie zmysły kładzie nacisk na opowiedzenie historii i wywołanie emocji (**muzeum narracyjne**), a nie jedynie na prezentację eksponatów.

Ekspozycja interaktywna, to taka, w której dochodzi do interakcji między widzem a opowiadany temat na różnych płaszczyznach:

- 1 widz > ekspozycja (trzeba czegoś poszukać, schylić się, uruchomić za pomocą np.: korby, pokrętła, szuflady, obsłużyć jakieś urządzenie).
  - 2 widz > temat (samodzielne odkrywanie treści, ich selekcja, wcielanie się w przygotowane role).
- W ekspozycji interaktywnej nacisk kładzie się na proces wspólnego uczenia się, poznawania, współpracę grupy, które zastępują tradycyjne przekazywanie wiedzy.

Ekspozycja może zarazem być multimedialna, jak i interaktywna.

Niektóre ekspozycje posiadają zarówno cechy muzeum (historia, eksponaty), jak i centrum nauki (wiedza naukowa, stanowiska doświadczeń).

Centra nauki - cechy:

- pobudzanie do działania, sprawdzania, eksplorowania,
- dziedziny nauki jak fizyka, mechanika, chemia, biologia, medycyna czy problemy społeczne tłumaczone są w formie eksperymentów/doświadczeń, które zwiedzający samodzielnie wykonują - obserwują,
- zwiedzający może dotykać, oglądać, a często samodzielnie konstruować obiekty.

Korzyści z nowoczesnego centrum wiedzy (muzeum, centrum nauki):

- aspekt edukacyjny - wsparcie dla szkół (interaktywność powoduje, że widz wraca wielokrotnie do tego samego obiektu, a treści mogą być przygotowane dla różnych grup wiekowych - młody widz "rośnie" wraz z ekspozycją)
- aspekt prestiżu - kolejny etap rozwoju społeczeństwa wiedzy, zwiększenie atrakcyjności miasta
- aspekt integracyjny - możliwość kreowania dodatkowych wydarzeń, warsztatów, a także docieranie do grup (aktywizowanie ich) wcześniej wyłączonych z korzystania z dóbr kultury
- wpływ na architekturę miejską - treść wizualna ekspozycji może się "rozchodzić poza obiekt" - np. w postaci instalacji plenerowej, nietypowych akcentów na istniejącym budynku (mural, instalacja multimedialna)
- aspekt turystyczny i ekonomiczny - dobrze zaprojektowane i zorganizowane centrum lub muzeum stanowi atrakcję turystyczną i może zarabiać (np. Kopalnia Soli w Bochni, Muzeum Browaru Żywiec)

Różnorodność aspektów związanych z centrum wiedzy pozwala na elastyczność w zakresie pozyskiwania środków unijnych (wpisanie się w preferowane aktualnie cele).

Nakłady i źródła finansowania**Tabela 23**

	Suma w latach 2015-2017	2015	2016	2017
SUMA JRP w tym:	61 461 842,72	38 990 769,77	957 402,37	21 513 670,58
środki własne	5 092 830,50	486 757,55	692 402,37	3 913 670,58
Fundusz Spójności	21 867 938,08	11 002 938,08	265 000,00	10 600 000,00
Kredyt-pożyczka	34 501 074,14	27 501 074,14	0,00	7 000 000,00

6. Sposoby finansowania planowanych inwestycji

Sposoby finansowania inwestycji modernizacyjno-rozwojowych i ochrony środowiska, realizowanych przez Przedsiębiorstwo Wodociągowo-Kanalizacyjne, określa §7 ust.4 rozporządzenia.

Źródła finansowania mogą stanowić:

- środki własne
- środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy
- kredyty i pożyczki
- dotacje lub subwencje udzielone przez instytucje dysponujące środkami finansowymi na inwestycje infrastrukturalne i ochrony środowiska.

Środki własne, jakie przedsiębiorstwo może przeznaczyć na realizację inwestycji stanowią środki pozyskane z amortyzacji, a także kredyty i pożyczki zaciągnięte w tym celu i spłacane przez przedsiębiorstwo.

Koszty inwestycji obciążające koszty świadczenia usług wodociągowych i kanalizacyjnych powinny być uwzględnione w niezbędnych przychodach stopniowo i rozłożone w czasie.

W ramach dotacji lub subwencji na realizację zadań inwestycyjnych mieszczą się środki pochodzące zarówno z instytucji i środków krajowych, jak i zagranicznych np. z Unii Europejskiej.

W zależności od rozmiarów planowanych przedsięwzięć modernizacyjno-rozwojowych oraz możliwości rozwojowych przedsiębiorstwa i dysponentów środków zewnętrznych środki na finansowanie mogą pochodzić z kilku źródeł zewnętrznych i wewnętrznych oraz np. od kilku dysponentów.

W latach 2015-2017 PWiK sp. z o.o. planuje inwestycje komunalne współfinansowane z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Montaż finansowy wskazanych inwestycji jest zabezpieczony ze środków własnych, środków Unii Europejskiej jak również ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kredytów preferencyjnych.

Należy przy tym zwrócić uwagę, że inwestycje własne przedsiębiorstwa ujęte w tabeli A, B, C i 16 będą finansowane wyłącznie ze środków własnych.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków /Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz.858 z późn. zm./ reguluje zasady zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, w tym zasady działalności przedsiębiorstw wodociągowo - kanalizacyjnych, udzielania zezwoleń na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków przez te przedsiębiorstwa, a także zasad realizacji budowy i rozbudowy urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

Obowiązek uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych został nałożony na radę gminy przepisami art. 21 ust. 5 powołanej na wstępie ustawy. W „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2014-2016”, przygotowanym zgodnie art. 21 ust.2 przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały, zawarto wymagane ustawą elementy tj.: planowany zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych, przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków, zadania rozwojowo modernizacyjne na lata 2014-2016, planowane nakłady i źródła sfinansowania zadań rozwojowo – modernizacyjnych.

Powyższa uchwała stanowi podstawę do działalności inwestycyjnej Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gliwicach .

Zastępca Prezydenta Miasta

Piotr Wieczorek

Z-ca Naczelnika Wydziału

mgr inż. Roksana Burzak 2014 -09- 09

Id: AA148C42-D6B2-48C6-9BFF-D0B1B1069598. Projekt